

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ДРЖАВНО ВЕЋЕ ТУЖИЛАЦА

Број: ДВТ ПС 10,11/2022

Дана: 01.12.2022. године

БЕОГРАД

САОПШТЕЊЕ

ПОВЕРЕНИКА ЗА САМОСТАЛНОСТ

Дана 28.11.2022.године, канцеларија Државног већа тужилаца је примила захтев за заштиту од недозвољеног утицаја Ненада Стефановића, Вишег јавног тужиоца у Београду, поводом новинског чланка „Нова С“ од 17.11.2022.године под насловом „Скандал- Виши тужилац напао колегу из ДВТ у Палати правде па тражио од стражара да га избаце“ и новинског чланка „Директно“ под насловом „Загоркин мали“ од 23.11.2022.године.

У вези новинског чланка у „Нова С“, подносилац захтева наводи да су нетачни наводи у вези критичног догађаја, да су супротни доказима уз дисциплинску пријаву против Предрага Миловановића да су крајње нетачни наводи да у погледу непримереног понашања, малтретирања и прогањања неподобних и непослушних тужилаца, да је изабран због политичког утицаја, да прети својим везама у МУП и БИА.

У чланку „Директно“ у потпуности се понављају наводи чланка из „Нова С“, да се противио избору Предрага Миловановића за члана ДВТ, да је почетник у државној хијерархији, да је близак актуелној политици, да чланак обилује једном речју неистинама.

Дана 28.11.2022.године, канцеларија Државног већа је примила захтев за заштиту од недозвољеног утицаја Ненада Стефановића, поводом ауторског чланка програмског директора Форума за безбедност и демократију адв.Луке Јовановића, објављеног дана 23.11.2022.године на сајту Форума, који је у потпуности преузео и на порталу објавио лист „Данас“ дана 24.11.2022.године, а све под насловом „Тужилац vs Тужиоца“.

Сматра да се у чланку износе неистине у погледу дисциплинске пријаве, да је „танка“, да се утиче на Миловановића и његов кредибилитет у поступању у предмету где је тужилац, да се износе елементарне неистине, а не вредносни судови, да се на тај начин утиче

на евентуално поступање Дисциплинског тужиоца и представља недозвољен утицај на Дисциплинског тужиоца као органа Државног веће тужилаца.

Како се ради о чланку директора невладине организације, постоји политичка конотација и својеврсно креирање јавног мњења у вези са дисциплинским поступком.

Сматра да се ради о класичним примерима недозвољеног утицаја на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције и предлаже да се предузму мере из надлежности Повереника за самосталност.

Пре давања оцене да ли се ради у конкретном случају о недозвољеном утицају, потсећања ради, нужно је навести међународне стандарде и правни оквир који се односе на медије и слободу изражавања.

У Образложењу Препоруке 19 (2000) Комитета министара Савета Европе дефинисано је да “неоправдан утицај значи ометање, у случајевима који не спадају у оне који су законом предвиђени, “од стране било ког другог надлежног органа, било извршне или законодавне власти, као и економских снага и локалних власти и политичких актера“ Када такви неоправдани утицају, ометање и притисци „ могу да настану или до њих дође, тужилац неће бити у стању да заштити интересе правде, неће бити у стању да поштује владавину права или људска права и биће немоћан да делотворно поступа у случајевима корупције или злоупотребе моћи државе“.

У чл.8. Закона о јавном информисању и медијима је прописано:” Изабран, постављен, односно именован носилац јавне и политичке функције дужан је да трпи изношење критичких мишљења, која се односе на резултате његовог рада, односно политику коју спроводи, а у вези је са обављањем његове функције без обзира на то да ли се осећа лично повређеним изношењем тих мишљења.”

Средствима јавног информисања је допуштено да користе сензационалистички тон, чак када то није неопходно, да претерују, провоцирају и да привлаче пажњу јавности коришћењем бомбастичних речи или, као што је Европски суд за људска права је у више наврата одлучио-„од новинара не може да се очекује да делује уз потпуну објективност и мора им се дозволити неки степен претеривања или чак провоцирања, укључујући и текст чланака и њихове наслове који садрже изразе осмишљене да привуку пажњу јавности“ (Axel Springer protiv Nemačke, 2012, stavovi 81,108, SARL Liberation protiv Francuske, stav 76 idr.).

Средства јавног информисања имају право, али такође и дужност, да дају и пренесе информације и идеје о питањима од јавног интереса, а ово је константа и база у приступу Европског суда тумачењу слобода и ограничења извештавању средстава јавног информисања која је поновљена и у многим другим предметима. Све ово се односи и на функционисање правосуђа – јавног тужилаштва.

Дана 18.11.2022.године Више јавно тужилаштво је издало саопштење да је Виши јавни тужилац поднео дисциплинску пријаву против Предрага Миловановића због теже повреде Етичког кодекса Дисциплинској комисији Државног већа тужилаца.

Дакле, ови чланци и коментари у вези учесника су настали поводом догађаја у Палати правди, дана 16.11.2022.године, у коме су учесници подносилац захтева и Предраг Миловановић.

У овом случају се не ради о предмету (догађају) из надлежности Јавног тужилаштва, тако да не може бити речи о евентуалном недозвољеном утицају, притиску или ометању носиоца јавнотужилачке функције у доношењу јавнотужилачке одлуке. Уједно право на заштиту од недозвољеног утицаја је резервисано за носиоце јавно тужилачке функције према чл.9 Пословника о раду ДВТ, а не и за Дисциплинског тужиоца. Конкретно, ради се о предмету-случају из надлежности Дисциплинског тужиоца.

Према томе, ради се о слободи изражавања која је зајемчена чл.10 Конвенције о људским правима.

Међутим, и овом приликом указујем, да јавни тужиоци и заменици као функционери нису изузети од јавне контроле и легитимне критике рада, контроле опште и стручне јавности и уопште друштвеног преиспитивања и коментарисања њиховог рада, али право на јавну критику рада јавног тужилаштва, има и своја ограничења и мора се кретати у границама културе дијалога, поштовање личности и др.

У том смислу, треба указати на документ Консултативног већа европских тужилаца који носи назив Мишљење бр.8 (2013) о односима државних тужилаца и медија, који под тачком 45 афирмише право тужилаца да када су подвргнути нападу путем медија, имају право на исправку спорних информација или на друга правна средства у складу са националним правом.

ПОВЕРЕНИК ЗА САМОСТАЛНОСТ

Милан Ткалац

